

BAJAI HIRLAP

Politikai lap.

Megjelen minden csütörtök és vasárnap reggel.
Előfizetések és hirdetések Kollár A. könyvkereskedésében
vétetnek fel.

Felelős szerkesztő:
Nemes József dr.
Szerkesztő: Attlay.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre
2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 10 fillér.
Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Tisztességes kiegyenlítés.

Mi lesz ősszel a képviselőházban? Ez a kérdés érdekel ma mindenkit. Az ellenzéki vezérek nyilatkozatai harcot hirdetnek. Szerintök addig nem áll helyre az országgyűlés nyugalma, amíg kormány és a többség helyre nem állítja a június negyedike előtti állapotokat.

Mindez azonban lehetetlenség. A meghozott és a király által szentesített törvényeket nem lehet sutba dobni: a parlamenti munkaképesség helyreállítása után nem lehet visszatérni ahhoz az obstrukcióhoz, amelyet az ellenzék nagy része, de kivált az ellenzék tekintélyes vezérei is elítéltek, s amelyet Apponyi még a legutóbbi cikkében is kárhoztat. Azonban a harcot sem folytathatja semmi kilátással az ellenzék, hiszen elvesztette a döntő csatát; a megtörtéteket sehogysem teheti meg nem történtekké, a többséget nem tartóztatja fel akaratának megkezdett érvényesítésében.

Viszont béke is hogyan legyen, mikor az egyik fél, az ellenzék nem akar békülni? Azt gondoljuk, hogy itt a szavakban, a fogalmak tulhajtásában van a hiba. Az ellenzék úgy gondolkozik, hogy megalázná magát, ha veresége után békés hajlamokat mutatna, vagy csak el is fogadná a békét; ezért, vagyis tekintélyének megóvása érdekében hirdeti a harcot. De harc és béke nem találó kifejezések a kormánypárt és az ellenzék viszonyának a megjelölésére. Egyáltalában nem kívánatos olyan béke, hogy az ellenzék megalázza, megadja magát és mindenben egyet értsen a többséggel, hiszen ezzel megszűnnek ellenzéknek lenni. Másfelől harcnak, kivált végletekig menőnek is csak ellenségek között van helye, nem pedig a magyar nemzet különböző pártállású törvényhozői között, akiknek együtt is higgadtan kell tárgyalniok és elintézniök az ország nagy ügyeit, bármennyire eltérők is véleményeik.

A hiba ott van, hogy a normális és üdvös paramenti vita és politikai küzdelem ellenségeskedéssé, valóságos harcá fajult el a pártok között. Csak ezt a tulkapást kell visszaszorítani és rendben lesznek az állapotok. Nem kell megalázó, tétlen béke, de nem kell gyűlöletes, adáz a közéletet felduló harc sem; hanem kell a szemben álló pártok között kiélesedett ellentéteknek a mérséklése, kell tisztességes kiegyenlítés olyan, amely egyik pártnak sem csorbitja meg a tekintélyét, sem alkotmányos szerepkörét, hanem éppen azt teszi lehetővé, hogy hivatását mindenik betöltve, együtt szolgálják különböző irányu tevékenységükkel a nemzet nagy érdekeit.

Az ilyen tisztességes kiegyenlítésre Lukács, Zichy, Tisza és Beöthy nyilatkozatai szerint a kormányban és a többségben megvan a teljes készség, sőt az áldozatkészség is. Lehetetlen, hogy ez a nemes és önzetlen hajlandóság visszhangot ne keltsen az ellenzék nagynevű vezéreiben, akik végre is érett, gyakorlott államférfiak és a döntő pillanatban bizonyára megfogadják Deák Ferencnek azt az intelmét, hogy »Jobban kell szeretni a hazát, mint gyűlölni ellenfeleinket.«

INNEN-ONNAN.

— Köztisztaság. — Ingyenuszoda. —

Bocsánatot kérünk olvasóinktól, hogy megint erről a témáról van bátorságunk írni, de egyik lapjárunk a napokban kissé keményen támadt a rendőrkapitányságnak azért, mert az teljes erejével azon van, hogy a köztisztasági viszonyokat megjavítsa, s ebbeli szándékában attól sem retten vissza — nem is szabad visszarettennie — hogy egyeseket megbüntessen, amiért nem ügyelnek a tisztaságra. Szeretettel kérünk mindenkit, hogyan legyen ebben a városban végre valahára tisztaság, ha a sajtó, amely annyiszor sürgette s sürgeti az erélyes rendszabályozást, maga is az intéző körök ellen lojalt állást, mihely az az intéző körök ellen lojaltabb eszl. özőkhöz képtelen nyulni, s mihelyt az alig bátor sok embert beidézni azért, mert nem törődik a tisztasággal, akkor amikor a ragályos betegségek a legkönnyebben kapnak

lára, amikor megint kolera fenyeget s amikor a nyári hő s minden más kiválókép: a legnagyobb tisztaságot követeli, ha e betegségeket elakarjuk riasztani városunktól. Sokszor hangsúlyoztuk már, hogy mindenért csakis a város tenni felelőssé, lehetetlen dolog, hisz az intézőség jóakarata gyakran megtörik az egyesek hanyagságán. Igenis meg kell a rendőrségnek a legerélyesebben követelnie minden egyes háztulajdonostól, hogy az házat s udvarát tisztán tartsa s ha e követelményeknek nem felel meg radikálisabb módon kell megértetni a köztisztaság fontosságát. Nem hiába való és embertelen zaklatás tehát a rendőrségi intelem s beidézés, hanem a városi közegészségügyi folytonos szemelölt tartásának következménye, amiért természetesen csakis dicséret illeti a rendőrkapitányságot, nem pedig gáncsoskodás.

Az embernek néha akaratlanul is kicsinyeskedőnek kell lennie, habár a kicsinyeskedés egyike azoknak a bűnöknek, amelyekért leginkább haragszik a társadalom, amely a maga egészében egyébként a legkicsinyeskedőbb. Az ingyenuszodáról lesz itt szó, azzal kapcsolatban, hogy a fürdőruhák kölcsönzéséért a városi szabályzatban előírt hat (6) fillérért nyolc fillért szednek mintegy hét óta. Két fillér a legszigorúbb előtt is az értéktelenséget képviseli szintén, s hogy mégis szóvá tesszük ezt a két fillér áremelkedést, annak oka az, hogy ez világosan a városi szabályzat ellen történt. Ezideig legalább is nem kaptunk s kifüggesztve sem látunk sehol semmi módosító rendeletet, a városi intézményekhez önkényes módosításokat senki sem tehet a saját akaratából. Az ingyenuszoda így lassankint egészen elveszti ingyenes jellegét, hisz az önkényes két fillér emelkedést igen könnyen követheti ujjabb két fillér, s meg ujjabb két fillér, s akkor Baja az ő ingyenuszodájával ugyanott fog végeredményben állani, ahol eddig stagnált, amíg nem volt népfürdője. Hogy ezek a kétfillérek is sokhelyütt számíttanak, legélelénkebben bizonyítja az a sok panasz, ami ez emelkedés folytán hozzánk érkezett.

Szívesen elviseljük a kicsinyeskedés vádját is e cikkünkért, de kérjük az illetékeseket, intézkedjenek, hogy a népfürdőben senki se szedhessen a ruhák kikölcsönzéséért nagyobb árat, mint aminőt a városi szabályzat az ingyenuszoda megnyitáskor előírt. A hat fillér is sokakat visszariaszt az uszodából — hiszen hat fillérje sincs mindenkinek — amint ez a rengeteg szabadban való fürdés tanúsítja, az árak emelkedése pedig még nagyobb számú fürdőzőt kényszerít a szabadba.

HIREK.

— **Tanítól kinevezések.** Zichy János gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter Bajára a következő új állami iskolai tanítókat és tanítónőket nevezte ki: Király Gyula, Szabó Zoltán, Novák Ferenc, Komróczy Mária és Mihályi Margit és Bajára áthelyezte: Pósfai János és neje szül. Szabó Riza szilágyi, Kádas János nagyvásonyi, Szatmári Sándor és neje, szül. Csányi Mária magasfoki tanítókat, illetve tanítónőket.

— **Ujjonállítás.** A katonai ügyosztály ma függesztette ki az ujjonállításra vonatkozó szabályrendeletet, amelyre ez uton is felhívjuk a hadkötelesek figyelmét.

— **Elmaradt versenyek.** A szabadkai augusztus 4-iki verseny elmarad, tekintettel arra, hogy a törvényhatóság nagyobb szabásúnak akarja rendezni. — A vasárnapra hirdetett sziget körüli uszóversenyt bizonytalan időre elhalasztották.

— **Lopások.** Stokker Lajos ferenc-csatornai pénztáros feljelentést tett a rendőrségnél, hogy lakásáról lisztet és pénzt loptak el. — A lökerti elnöksége feljelentést tett a rendőrségnél, hogy a Lökertből több széklet és padot loptak el. A tetteseket keresik.

— **Leugrott a vonatról.** Pécsi János regőcei lakos a bajai állomáson leugrott a mozgó vonatról. Súlyosabb baja nem történt. Az állomásfőnök feljelentette Pécsit a bajai járásbírósnál.

— **A porciunkulai bucsu.** A tradicionális porciunkulai bucsut f. hó 2-án tartották meg a Ferencrendiek templomában, a vidékről csak kevesen jöttek s a bajaik sem tanúsítottak valami nagy érdeklődést.

— **A beszédhibák gyógyítása.** Urhegyi Jenő a helybeli állami tanítóképző tanára kitüntetéssel tette le a beszédhibák gyógyítására képesítő vizsgálatot s mint értesülünk, f. hó 16-én Baján egy kurzust nyit. Mivel erre csak 4—5 vehető fel azért, aki hadarás, dadogás, selypítés, pöszebeszed vagy bármely más beszédhibában szenved, jelentkezék levélben minél előbb Urhegyinél Balatonfüreden.

— **Körözések.** A bajai rendőrkapitánysághoz a következő körözések érkeztek: A kecskeméti Szt. Háromság temetőben néhány nap előtt két-három napos csecsemőt találtak. A gyermeket egy 33 év körüli munkás kinezésű asszony tette le a temetőben, akinek öltözete kékes színű szoknya, fekete nagy kendő volt, a kis gyermek ruházata pedig egy nyakravaló kis téli kendőből, egy ingből állott. — Pete Gyula székesfehérvári fényképészlő eddig ismeretlen tettes egy fényképező objektív lencsét 972 K értékben ellopott. A gyanúsított Opicz Hermann 26—30 év körüli fényképészegéd, aki szőke és balkezére csonka.

— **Táncoktatás.** Láposi Gusztáv színházi táncmester hétfőn f. hó 5-én folytatja a már megkezdett táncoktatási tanfolyamot miniszteri engedéllyel a Sportegylet termében, melyre a n. é. bözség szíves pártfogását kéri.

— **Egy volt bajai színész afférje.** Zilahi Gyula társulata jelenleg Máramaros-Szigeten játszik. A társulat egyik Bérczi nevű tagja a színházi törvényszéknél intrikált az igazgató ellen, amiért Virányi Sándorral, a Farkas-társulat volt tagjával összekülönbözött. Virányi úgy vágta arcul Bércit, hogy az rögtön összeesett. A súlyosan inzultált színész provokáltatta kollégáját. A párbaj holnap lesz.

— **Hadköteles tanítók.** Eddig a tanítók kivétel nélkül a póttartalékba kerültek s négyhetes kiképzésre hívták be őket. A hozzánk érkező kérdézősködésekkel megállapítható, hogy számosan vannak, akik nem ismerik az új törvényt. Abban a meggyőződésben élnek, hogy megjelennek a sorozáson, s ha beválnak, a póttartalékba kerülnek, négy hétre bevonulnak és ezzel eleget tettek hadkötelezettségüknek. Az új törvény értelmében azonban nem így áll a dolog. A hadköteles tanítók egyéves önkéntesi szolgálatra tarthatnak igényt, ha azonban állásban vannak s a tanítás érdekében egy éven át nem nélkülözhetők és a besorozás előtt kérik a póttartalékba való helyezésüket, akkor a vallás és közoktatásügyi kormány véleményének meghallgatásával a póttartalékba helyeztetik őket a honvédelmi miniszter s az új törvény értelmében most már nem négy, hanem hat hétig tart a póttartalékosok kiképzése. A hadköteles tanítók, akiknek meg van az igényjogosultsága arra, hogy a póttartalékba helyeztessenek, idejekorán folyamodjanak eziránt, s folyamodványukat kellőképpen szerejlék föl, mert a besoroztatás után elvesztik igényjogosultságukat.

— **Koch J. szabászati tanfolyama,** mely f. hó 1-én a Bárány-szállodában megnyitott igen szépszámu résztvevő jelentkezett, különösen a jobb uri családok leányai is, ami igen érthető, mert ezen tanfolyamon olyan szabászati tanulatnak meg, mely mindenkinek lehetővé teszi, hogy saját ruháit a modern szabászati technika szerint maga készíthesse el, másoknak pedig kenyérkereső foglalkozást ad és a már szabni tudóknak pedig ismereteit fejleszti. Koch szaktanfolyamát ajánljuk az érdeklődő közönség figyelmébe, mert ritkán van alkalom ilyen tanfolyamon való részvételre.

— **Hová intézendők a kivételes nőülési engedély iránti kérelmek.** Ma a következő rendelet érkezett a honvédelmi minisztertől Baja város törvényhatósági bizottságához:

Az 1912. évi XXX. törvénycikk 87. szakasza hatályon kívül helyezte az 1876. évi VI. törvénycikk 35. szakaszában foglalt ama rendelkezést, amely szerint a kivételes nőülési engedély elnyerési iránt benyújtott kérvényeknek elsőfoku elbírálása és véleményezése a közigazgatási bizottságok hatáskörébe tartozott. Ennek folytán a kivételes nőülési engedélyek tárgyában most már a magyar királyi honvédelmi miniszter a közigazgatási bizottságok véleményének meghallgatása nélkül intézkedik.

Felhívom ennél fogva a törvényhatóságot annak minél szélesebb körben leendő közhirétére végett, hogy az 1912. évi XXX. t. c. 40. szakaszában meghatározott kivételes nőülési engedélyt kérő és az 1890. évi 35.000—XVII. szám alatt (lásd a Magyarországi Rendeletek Tára 1890. évf. 1814—1830. oldalát) kibocsájtott honvédelmi miniszteri körrendelet értelmében felszerelendő kérvények, ezentul nem a közigazgatási bizottsághoz, hanem közvetlenül a m. kir. honvédelmi miniszterhez, vagy az illetékes közigazgatási hatósághoz nyújtandók be, mely utóbbi esetben azok szolgálati uton terjesztendők fel hozzám.

Budapest, 1912. évi július hó 27-én,

A miniszter helyett:

Karátsony s. k., államtitkár.

Ez a rendelkezés megkönnyíti a közigazgatási bizottság dolgát, mert igen sok munkától mentesíti. Kivételes nőülési engedélyt kérő ifjak ugyanis mindig sokan vannak.

— **Öngyilkos hivatalnok.** A Spitzer-féle szeszgyár volt könyvelője nagyfoku idegességé miatt Budapesten agyonlőtte magát.

— **A tartalékosok 11. és 12. szolgálati éve az új véderő törvény értelmében** már nem okoz majd gondot a tartalékosoknak. A honvédelmi miniszter már kibocsátotta rendeletét, mely szerint az idej fegyvergyakorlatokra azon tartalékosok behívói, akik szolgálati idejük 11. és 12. évében vannak, visszatartandók és ezen tartalékosok minden további behívótól mentesítendők. Ezen miniszteri rendelet alapján 70700 tartalékos mentetett fel a hadgyakorlat alól, akiknek még 35 napra kellett volna bevonulniuk. Ez a be nem hívottakra 2,474.009 munkanap megtérítését jelenti. Erre vonatkozólag még mindig érkeznek hozzánk kérdések, melyekben fölvilágosítást kérnek arról, tulajdonképpen kiket ment föl az új véderőtörvény a további fegyvergyakorlatok kötelezettsége alól. A világos erre vonatkozó rendelkezés július 24-én történt. Akkor kapták meg a hadkiegészítő parancsnokságok azt a miniszteri rendeletet, amely szerint az utolsó évfolyamukat szolgáló tartalékosok közül csak azok hivandók be fegyvergyakorlatra, akik a közösknél szolgálva három, illetve a honvédeknel négy fegyvergyakorlaton még nem vettek részt. Csak természetes, hogy ebben a kedvezményben nem részesülnek azok, akik korábbi fegyvergyakorlataik közül egyet vagy kettőt elhalasztottak. E rendelet alapján a hadkiegészítő parancsnokságok most állítják össze azoknak a névsorát, akik az első három illetve négy fegyvergyakorlati kötelezettségeiknek eleget téve, az utolsó alól felmentést élveznek. Azok akik ebbe a kontingensbe tartoznak s esetleg már korábban kaptak volna behívót az augusztusi gyakorlatokra, most utólag értesítést fognak kapni arról, hogy nem kell bevonulniuk. Amennyiben pedig ez az értesítés egyeseknek már nem volna idejében kézbesítendő, úgy azok bevonulásuk után közvetlenül a csapattestől küldetnek majd haza.

— **Törvény az ügynökökről.** A kereskedelmi és iparkamarák törvénytervezetet kaptak a kereskedelmi minisztertől, mely a vándoripar törvényes szabályozására vonatkozik. Minthogy a kamarák hozzászólását is figyelembe fogja venni a kereskedelmi kormány, a tervezet még nem mondható késznek. A lényeg az, hogy az ügynököknek a kereskedőkkel, vagy iparosokkal való érintkezése vagy üzletkötése nincs korlátozva. De magánfelekkel csak azok az ügynökök köthetnek üzletet, ha igazolványt kapnak. De ily igazolványt csak Magyarországi cégek képviselői kaphatnak. Egyik a közönséget érdeklő intézkedése a javaslatnak, hogy érvénytelennek mondja ki az ügynökök által kötött ügyleteknek eddigi klauzuláját, mely a részletfizetés kedvezményének elvesztéséről szólt. Az a kikötés, hogy egy részletnek elmulasztása az egész hátralékos tartozásnak egy összegben való fizetési kötelezettségét vonja maga után, nagyon sok visszaélést okozott az okozója. Ez a jövőben meg fog szünni.

— **Struccok szaporodása az állatkertben.** Lendl Adolf dr-nak régi terve, hogy különböző forróvídéki állatokat nálunk szaporítással tenyésztessen és esetleg kereskedésbe bocsásson, ugylátszik meg fog valósulni, mert a struccokkal folytatott kísérletek sikerrel kecsegtetnek, amennyiben egy pár afrikai strucc számos tojást adott s ezeket most keltik. Most dél-amerikai nandu-struccal kísérleteznek hasonlóképpen. Ezek a kisebbek és vadászati célokra alkalmasak.

— **Az indus táncosnő titka.** Budapesten, egyik előkelő nyári mulatóban minden este föllép Jun Glim világhírű indus táncosnő. A közönség már alig várja a táncosnő számát, mely éjfél tájban jut érvényre. Küönösen a nézőtér hölgyei szemlélik irigységgel a kitűnő művésznő csábos táncát, ennél azonban még jobban irigylik vakító fehérségű arcát, melyről mindenféle legendák keringenek a közönség képzeletében. Egy grófnő megkérdezte a táncosnő impressárióját, hogy miféle kenőcsöt használ, mire az impressárió így felelt: Jun-Glim nem kenőcsöt használ, hanem minden reggel és este egy-egy csésze Diadal kávéát iszik, mely a legjobb kávék keveréke és a tulajdonos saját módszere szerint olyképen van konzerválva, hogy ízét és zamatját évekig megtartja. Csak a két elefánt védjegyre és a zárt csomagra kell ügyelni. Minden jobb fűszerkereskedőnél kapható.

— **Gyermekek bélhurutja és az ellene való védekezés.** Kimerítő statisztika hiteles adatai szerint, az első gyermekév halálozásainak 60–70%-a az emésztő szervek megbetegedéseire esik. Hogy ezek a megbetegedések a hibás táplálkozásból erednek: nem szorul bizonyításra. A nyári forróság, a máskor sem megbízható tejben ilyenkor nyüzsgő baktérium az általuk okozott vegyi bomlása a tejnek, alig észrevehető indispozitio a gyermeknél és beköszönt minden rémével a rettegett bélhurut, az orvosoktól találoan gyermekkolerának bélyegzett betegség. De azért adjunk tejáplálékot a gyermeknek: csak hogy olyat, amelyik nem bomlik, amelynek állandó összetételét sem hőmérsék, sem helyi viszonyok megváltoztatni nem képesek: az alpesi tejből készült, abszolút csiramentes, abszolút tápláló, becsú és soha sem bomló Mestlé-lisztet D. M. E. 1470.

— **Hangverseny.** Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni hogy DANKÓ LAJOS Budapestről hazatért. Ma és mindennap a kaszinó vendéglő nyárihelyiségében hangversenyez. A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérem teljes tisztelettel Preimájér Pál kaszinó-vendéglő: 5141

Színházi krónika.

Szerda: *Lili*.

Hervé bájos zenéjű operettjében mutatkozott be *Komlóssy* Emma. Rendkívül meleg, lelkes ünneplésben részesítették egész estén át, amit megkapó játéka, gyönyörű éneke meg is érdemelt. Lilije mintaszerű alakítás s hangja ének-kulturájára csodás. Amikor énekel, szinte a lelke is megnyílik a muzsika számára, oly finoman bánik hatalmas orgánájával. Trillái, passzázai bámulatosak, fizikuma elbirja a folytonos éneket, sohasem fárad ki. Beláttunk lelkebe, kiolvastuk a naiv kis leány szerelmi ébredését, fellobbanását s a végén a szelíd arcú matrona visszaemlékezése szerelmi mámorára oly megható, lenyűgöző volt. Amely elsőrangú alakítás volt *Komlóssy*é, époly gyenge a többieké. *Kertész* is deprimált, kedvtelen volt, *Kormos* is egészen mást nyújtott, mint amit szerepe előírt, *Varsa* pedig elképzelhetetlenül rossz figura volt. Igazán csoda, hogy *Komlóssy* művészi játéka és éneke érvényesülhetett ilyen rossz együttesben.

Csütörtök: *Bőregér*.

Strausz örökszép vig operáját hallottuk meglegelőn szép előadásban. *Komlóssy*t egyénis'ge

mintha predestinálná Adél nehéz szerepére. Eleven temperamentumos játéka, varázslatos szépségű, csengő hangja még fokozottabb ünneplést hozott számára, mint első fellépése alkalmával. Hódítóan imponálva szinte átsuhant az egész darabban és kiváló tehetsége egész teljességében bontakozott ki a harmadik felvonásban. Csupa őszinteség, melegség volt elejétől végig, fiatalos kacérsággal, gyermekies jókedvvel. Igen rokonszenves, tőkéletes alakítás volt *Szabadkai* József Eisensteinie, ugy-szintén *Gyulai* Giza Rosalindája is. *Martinek* Ilonka kedves, közvetlen herceg volt. *Szécsy*, *Kertész*, *Kormos* és kicsi szerepében *Rónai* Juliska minden tehetségükkel járultak hozzá az est sikeréhez

Pénteken: *Kis gróf*

ment kitűnő előadásban *Szécsyvel*, *Gyulai* Gizával, *Tóth* Lekével, *Kertésszel*, *Halasinéval*, *Kormossal* a főbb szerepekben. A két kokottot *Martinek* Ilonka és *Rónai* Juliska játszották jól.

—J—

Kovács Lili a színház szubrett primadonnája hosszas betegség után szerdán lép először színpadra a Gül baba Gábor diákjában, ami *Kovács* Lili egyik legbájosabb, legvonzóbb szerepe. *Kovács* Lili első fellépését kollégái s nagyszámú tisztelői, művészei méltányolói s megértői ünneppé akarják avatni, amelyben a bajai színházlátogató közönségnek, — amelynek *Kovács* Lili oly sok kedves estét szerzett kiváló művészetével, amely maga a diszkrét s mégis üdítő jókedv, a finomságban átsűrődő játszanitadás — is részt kell vennie. A fess primadonna eddigi szereplésével a közönség szeretetéből férfközött megnyerő közvetlenségével, hiszük, hogy ez a közönség tehát szívesen csatlakozik az ünneplőkhöz akkor, amikor hosszu betegsége után először lép kedvenc: ismét a színpadra, ahova annyira vágyódott a betegsége alatt is, s ahol igazi életét éli művészei érvényesítésében.

Legjobb üdítő ital

MATTONI'FELE
GISSHÜBLER
természetes égyvényes
SAVANYÚVIZ

A dörgő égetése

Iso tiszta, szónsava gyöngyöző, könnyen emészthető, az egész szervezetet felírásított

Fog-Krém

KALODONI
Szájviz

Jó házból való négy közép iskolát végzett
fiut tanulóul fölvesz
KOLLÁR A. könyv- és papirkereskedése.

Hygienikus óvszer különlegeségei

Valódi francia és amerikai gyártmány
eredeti csomagolásban.

Orvosilag ajánlva! Feltétlenül megbízható!
Ujdonság! Fatime I. II. min. Ára tcként 6. 8 K.
Semiramis I. II. 10. 12.

Ezen új és modern technika szerint készült férfi óvszer különlegesége az összes eddigi gyártmányokat felülmúlják. — Kizárólag nálam kaphatók.

UJ! „AUTO VAGINAL SPRAY“ UJ!
a legmodernebb és legkényelmesebb női óvó
különlegesség.

Ára 15 kor. Szétküldés titoktartás mellett.
Kérje ingyen és bérmentve 3000-nél több
ábráv. ellátot legúj képes árjegyzőkömet.

KELETI J. orvos-sebészeti
műszer és gum-
gyára, műlárú gyára.

Budapest IV. Koronaherczeg-u. 17. Pr.

Alapított 1878. Telefon 13—76.

Képviselet minden városba magas jutalékkal felvesz.

A hölgyvilág b. figyelmébe!

Körutazásom alkalmával rövid ideig Baján a „Bárány-szálloda“ nagytermében f. évi aug. hó 1-én, csütörtökön d. u. 3 órakor

nagyszabású női ruha szabászati tanfolyamot

nyitok úgy mint hároméves előzőtt. Ezen tanfolyam már az egész országban híres. A jó alkalomra felhívom a nagyérdemű közönség becses figyelmét.

A tanfolyamon a következőket tanulják: 1. A pontos mértékvetél. 2. A szabás rajzát a legkisebb gyermekeknek épp oly pontosan, mint a felnőttek részére is. 3. A derék kiszabását. 4. Mindenféle angol és francia szabászatot. 5. Costüm kabátot, hálókabátot, és matrözbluzt. 6. Ingbluzokat többfélétt. 7. Mindenféle ujrészeket. 8. Princesz ruhákat, japán blouzatot, valamint ezeknek összeállítását is.

Az „Európa“ szabászati rendszernek következő előnyei vannak: 1. Hogy a ruhasabászatot soha elfelejteni nem lehet; 2. hogy fejtörés nélkül egy perc alatt a szabászat kirajzolható bárki részére is; 3. hogy a legkönnyebb, legbiztosabb és legjobb szabászati rendszer a világon, amiről számtalan elismerőlevél és hivatalos bizonylat az egész országból, sőt külföldről is rendelkezésemre állanak melyeket kviantra felmutathatok.

Tandij személyenkint 15 korona.

Tandijat nem kell előre fizetni.

Tőlem biztos sikerrel bárki is elsajátíthatja a női ruha szabászat minden ágát, mert nem csak a sima szabászminták kirajzolását tanítom de ép úgy a ruha mintázását, valamint diszítését és összeállítását is teljes terjedelmében. Ha csak egy kis akarata van úgy a ruhavarrás tanulás is oktatásom által fölösleges.

A tanórák a délután folyamán lesznek megtartva fél 3—5 óráig valamint d. e. fél 10—11 óráig és este fél 8—9 óráig. A délelőtti vagy esti tanfolyamra csak délután lehet beiratkozni. Beiratkozni lehet a főnti helységben nálam valamint a tanfolyam kezdetekor és a tanórákon. 5 korona ellenében a szükséges mérték- és rajzkönyvet azonnal megkapja, mely a tandijból levonódik.

Szíves látogatást kér

KOCH IGNÁC

az „Európa“ című szabászat feltalálója és a tanfolyam igazgatója.

17717/1912. kig. szám.

Hirdetmény.

A tartózkodási helyen való állítás megkönnyítése céljából a magyar királyi honvédelmi miniszter ur rengelete folytán felhívja a városi tanács a folyó évi újoncállítás alkalmával sorozás alá kerülő 1891. 1890. és 1889. évben született azon állításköteleseket, akik a mezei és aratási munkák végzése céljából idegen községekbe vagy pusztákra távoznak, illetőleg idegen helyről Bajára érkeztek, hogy elmentelük előtt és megérkezésük után is az illető hely községi előjáróságánál, Baján a városi katonai ügyosztálynál saját érdekükben jelentkezzenek. Közölni teszi továbbá a városi tanács, hogy a Baja városi sorozójárásban megartandó fősorozás második napján, vagyis folyó évi szeptember hó 3-án mindazon, a város határában mezei, esetleg aratási munkát teljesítő idegen illetőségű I. és II. korosztálybeli állításkötelesek, kik kellő igazolványokat mutathatnak be, sorozóbizottság elé fognak állítani, tartoznak azonban munkásigazolványukat az illetőségi hely, községi előjáróságától nyert községi bizonyítványukat, ennek nemlétében más, a személyazonosság megállapítására alkalmas irataikat bemutatni.

Az idegen illetőségű III. korosztálybeli, vagy magasab korosztályba tartozó állításkötelesek csak azon esetben állíttatnak itt sorozóbizottság elé, ha a rájuk vonatkozó állítási lajstromkivonatok az illetékes sorozójárási hatóságától ide megérkeztek.

Mindezen állításkötelesek folyó évi szeptember hó 3-án reggeli 7 órakor a Bárány szálloda emeleti nagytermében jelentkezhetnek a fősorozásra, előbb azonban és pedig saját érdekében mielőbb a városi katonai ügyosztálynál kell jelentkezniök.

Közölni teszi végül a városi tanács, hogy a nem mezei, esetleg aratási munka céljából hanem más foglalkozás mellett állandó alkalmazásban itt tartózkodó idegen illetőségű állításkötelesek még mindig kérelmezhetik a tartózkodási helyük sorozóbizottsága előtt leendő állításukat.

A kérelem vagy közvetlen az illetékes sorozójárási hatóságnál írásban, vagy közvetve a városi katonai ügyosztálynál szóval terjeszthető elő és pedig az illető állításköteles érdekében minden késedelem nélkül.

Kelt Baja város tanácsának 1912. évi augusztus hó 3. napján tartott tanácsüléséből.

Polgármester helyett.

Erdélyi főjegyző.

12800/1912 sz.

Temesvári vásár-hirdetés.

Az idei Szent Jakab országos vásár

folyó évi augusztus hó 15-étől bezárólag augusztus hó 19-éig fog megtartatni.

Mindenféle állat felhajtása az országos vásárra augusztus hó 15-étől, csütörtökön reggeli 5 órától kezdve van megengedve.

Temesvárott, 1912. évi július hó 6-án.

A városi főkapitányságtól:

1338

Beé Ferenc, főkapitány

Gutmann Testv.

: : köszönbányái : :

Budapest, V. Béla-utca 6 szám.

Elsőrendű porosz darab-, kocka- és diószén szoba és konyhafűtésre.

Ostrau-dobraui darab-, kocka-, dió- és aknaszén gép- és kazánfűtési célokra.

Ostrau mosott finom és durvaszemű kovácsoszen.

Drenkovai szén ipari célokra, saját gőzöstünnel szállítva.

Ostrau-dombrau pirszen öntőde és szivógáz célokra.

Ostraui köszén brikett, 3 kilogrammos darabokban, lokomobil és stabil gépek fűtéséhez, minden vasut és hajóállomásra szállítva.

Elsőrendű porosz „KIRÁLY”-bányai, 1, 3 és 6 kilogrammos brikett, kályhafűtésre kiválóan alkalmas.

Tisztelt Háziasszony!

Vegyen kizárólag két elefánt védjegyű

„DIADAL”

pörkölt kávé

mely a világ legjobb kávékeveréke

erejét, ízét, illatát állandóan megtartja.

Csak zárt csomagokban e

véd-jeggyel

valódi.

Kapható minden fűszerüzletben.

Óvakodjunk utánzatoktól.

Minden két kilóhoz egy ingyen kávésbügre.

1/4 kilo Diadal pörköltkávé 1 korona 25 fillér.

1/4 kilo Salon Diadal pörköltkávé 1 korona 35 fillér.

1/4 kilo Elite Diadal pörköltkávé 1 korona 50 fillér.

EGY JÓ KARBAN LEVŐ

gyermek vaságy

ELADÓ.

Cim a kiadóhivatalban

A RÁBA-féle INTERNÁTUS ERZSÉBETFALVÁN.

Uri-utca 14.

(Pest mellett) elfogad a saját nyilvános polgári iskolájába járó növendékeket, valamint bármely iskolai tanulókat. Correpetálás, nyelvek, zene, torna. Mérsékelt díjazás. Prospektus díjtalan. Vidéki növendékek szigorú felügyelet alatt.

1522

Reggelizés előtt félpohár

Schmidhauer-féle Használata valódi áldás gyomorbetegségek, székszorulásban szenvedőknek

Kapható Baján és vidéken minden gyógyszerárban és nagyobb fűszerüzletben.

Igmándi keserűvíz

Az elrontott gyomor 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza.
Kis üveg 40 fill.
Nagy üveg 60 fill.